

Suomen Urheiluliiton ANTIDOPINGOHJELMA

1. TOIMINTA-AJATUS JA ARVOT

Suomen Urheiluliiton toiminta-ajatuksena on johtaa, innostaa ja tukea laadukasta ja arvostettua yleisurheilutoimintaa lähellä harrastajia sekä kasvattaa kansainvälisesti menestyviä yleisurheilijoita.

Suomen Urheiluliiton arvot ovat

- rohkeasti uudistuen
- avoimesti toimien
- yhdessä onnistuen

Suomen Urheiluliiton lähtökohtana on sataprosenttinen sitoutuminen antidopingtoimintaan ja Maailman antidopingtoimisto WADAn Maailman antidopingsäännöstöön, IAAF:n sekä Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry:n/antidopingtoimikunta ADT Suomen antidopingsäännöstöön ja niiden henkeen.

2. ANTIDOPINGOHJELMAN TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

2.1. Antidopingohjelman tavoitteena on

- määrittää ne toimenpiteet, joilla liiton, sen piirien ja seurojen toiminnassa mukana olevien urheilijoiden, urheilijan tukihenkilöiden, valmentajien sekä luottamus- ja toimihenkilöiden antidopingtyöhön liittyvä tietous päivittyy säännöllisesti.
- pitää yleisurheilu puhtaana dopingista säännöllisellä ja mahdollisimman kattavalla antidopingkoulutuksella ja -kasvatuksella
- opettaa terveitä ja kestäviä elämänarvoja ja asenteita rehdin urheiluhengen sekä yhteisten sääntöjen kunnioittamisen kautta
- turvata urheilijoiden, kaikkien eri toimihenkilöiden ja urheiluyhteisön oikeus reiluun ja puhtaaseen kilpailuun
- määrittää liiton antidopingtyön vastuualueet ja tehtävät
- tehdä yhteistyötä antidopingtyötä tekevien tahojen kanssa
- harjoittaa avointa, säännöllistä ja tehokasta viestintää antidopingasioissa
- ehkäistä antidopingtyöhön mahdollisesti liittyviä epäselvyyksiä ja väärinymmärryksiä
- vaikuttaa lajin kansainväliseen antidopingtyöhön

2.2. Tavoitteisiin pääsemiseksi Suomen Urheiluliitto

- jakaa KAMU – puhtaan urheilijan kaveri, Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa - julkaisua seuroille ja leireillä, ohjaaja- ja valmentajakoulutuksessa, seurakoulutuksissa ja muissa koulutustilaisuuksissa osanottajille, toimistopalaverissa, henkilöstöpäivillä henkilöstölle ja luottamusmiesorganisaatiolle
- informoi kilpailujärjestäjiä heidän velvoitteistaan dopingvalvonnan suhteen kilpailuja myönnettäessä
- tekee aktiivista yhteistyötä WADAn IAAF:n, EA:n, ADT:n ja Olympiakomitean sekä Paralympiakomitean kanssa antidopingtyön toteuttamiseksi ja kehittämiseksi (lääketieteelliset kokoukset, osallistutaan kv. tilaisuuksiin)
- on huolellinen ja huomioi antidopingtyön urheilijoiden, valmentajien, managerien, henkilöstön, seurojen ja muiden mahdollisten tahojen kanssa tekemissään sopimuksissa
- huolehtii osaamisestaan ja vastuistaan aiheeseen liittyvissä kriisi- ja muissa tiedotusyhteyksissä

Kaikessa antidopingtyössä pääpaino on ennaltaehkäisevissä toimenpiteissä:

- kasvatusta ja koulutusta
- pelisääntökeskusteluita
- tiedotusta ja viestintää
- urheilija- ja valmentajasopimukset (katso kohta 6)
- työsopimukset (katso kohta 6)
- yhteistyösopimukset (katso kohta 6)

Urheiluliiton antidopingohjelmassa linjatut antidopingtoimenpiteet ovat osa liiton vuosittaista toimintasuunnitelmaa. Antidopingohjelma on julkaistu liiton kotisivuilla (www.yleisurheilu.fi/valmennus)

3. ERIVAPAUDET

Mikäli terveyden ylläpitämiseen tai sairauden hoitoon ei ole saatavilla urheilussa sallittua lääkettä tai menetelmää, hoidolle voidaan hakea erivapautta WADA:n vahvistaman kansainvälisen erivapausstandardin mukaisesti. SUEK/ADT:n lajikohtaisen tasomäärittelyn piiriin (tasomääritykset ovat nähtävissä ADT:n kotisivuilla (www.suek.fi) kuuluvien urheilijoiden tulee iästään riippumatta hakea erivapaudet ADT:sta. Kansainvälisiin urheilutapahtumien osallistuvat urheilijat hakevat erivapautta kansainväliseltä liitolta.

Tasomäärittelyn ulkopuolella olevien urheilijoiden tulee hakea erivapautta vasta takautuvasti (mahdollisen dopingtestin jälkeen) sen osoittamiseksi, että kiellettyjen aineiden tai menetelmien käytölle on ollut erivapauden myöntämiseksi edellytetyt lääketieteelliset perusteet. Jos urheilijalla on jo ennestään ADT:n myöntämä erivapaus, liiton valmennusjohtaja ohjeistaa urheilijoita kansainvälisten erivapauksien hakemiseen liittyvissä asioissa.

4. ANTIDOPINGTYÖN ORGANISOINTI JA VASTUUALUEET

4.1. Hallitus

Suomen Urheiluliiton hallitus kantaa vastuun antidopingtyön koordinoinnista ja asianmukaisesta järjestämisestä ja hyväksyy antidopingohjelman. Käytännön toteutuksesta ja seurannasta vastaavat toimitusjohtaja, valmennusjohtaja ja koulutuspäällikkö.

4.2. Toimitusjohtaja

Toimitusjohtaja vastaa kansainvälisistä yhteyksistä, työntekijöiden työsopimuksista ja yhteistyösopimuksista.

4.3. Valmennusjohtaja

Valmennusjohtaja toimii yhdyshenkilönä IAAF:n ja ADT:n testauspooliin kuuluvien urheilijoiden sekä valmennusryhmien olinpaikkatietoihin liittyvissä kysymyksissä, seuraa IAAF:n myöntämiä erivapauksia ja toimii erivapausyhdyshenkilönä sekä on liiton päävastuullinen yhteyshenkilö ADT:n suuntaan sekä tilaa mahdolliset kansainväliset kisatellit.

Valmennusjohtaja vastaa siitä, että maajoukkueissa ja valmennusryhmissä olevat urheilijat (valmennuksen yhteistyösopimusten yhteydessä antidopingsäännöt), valmentajat ja muut toimi- sekä tukihenkilöt sitoutuvat SUL:n antidopingohjelmaan.

Maajoukkueiden leiritiedot osallistujineen ja aikatauluineen toimitetaan ADT:lle automaattisesti sekä mahdolliset muutokset ohjelmiin (urheilijoiden nimet, syntymäajat, yhteystiedot). Koti- ja ulkomaanleireistä toimitetaan osallistujalistat (majoitus- ja harjoituspaikat, leiriaikataulut) ja kilpailutiedot kokoontumisista ja tapaamisista sekä tiedot kansainvälisen lajiliiton rekisteröityyn testauspooliin kuuluvista urheilijoista.

Ennätyksen (Suomen ennätys, Euroopan ennätys, maailmanennätys) tehneeltä urheilijalta ja joukkueelta vaaditaan negatiivinen dopingnäyte, jotta ennätys voidaan virallisesti hyväksyä. Ennätyksen tehtyään urheilijan tulee itse huolehtia dopingtestiin menosta lajin sääntöjen edellyttämällä tavalla. Valmennusjohtaja ohjeistaa kilpailujen järjestäjää varmistamaan, että dopingtestaaja on tavoitettavissa mahdollista ennätystestiä varten.

Valmennusjohtaja osallistuu ADT:n järjestämiin tilaisuuksiin ja liittopalaverihin.

4.4. Koulutuspäällikkö

Koulutuspäällikkö vastaa siitä, että antidopingkoulutus on huomioitu liiton omassa valmentajakoulutuksessa. Liitto vastaa tasojen 1-2 koulutuksista ja ADT tason 3 koulutuksesta.

Koulutuspäällikkö vastaa lisäksi liiton valmentajakoulutuksessa käytettävän koulutusmateriaalin antidopinguuden päivityksistä yhteistyössä ADT:n kanssa. Vähimmäistavoitteena on, että koulutukseen osallistuvat tuntevat Suomen antidopingsäännösten ja tietävät, mistä hankkia aiheeseen liittyvää lisätietoa. Valmentajakoulutuksen lähtökohtana tasoilla 1-3 on valmentajan työn perustaminen eettisesti kestävään arvopohjaan, joka perustuu urheilijan ja sääntöjen kunnioittamiseen. Koulutuspäällikkö vastaa vuosittain toteutettavasta urheilijakoulutuksesta alueleirityksessä sekä nuorten maajoukkue- ja EM-ryhmän leirityksissä.

Koulutuspäällikkö vastaa siitä, että liiton kilpailujärjestäjä-, henkilöstö-, luottamus- ja seuratoimija- sekä muussa koulutustoiminnassa jaetaan antidopingtietoutta.

Toimitusjohtaja, valmennusjohtaja ja seurapalvelujohtaja sekä koulutuspäällikkö osallistuvat ADT:n järjestämiin tilaisuuksiin ja liittopalaverihin. Koulutuspäällikkö vastaa antidoping-koulutusten tilauksista.

4.5. Antidopingohjelman seuranta ja päivittäminen

Antidopingohjelman päivitys tehdään SUL:n johtoryhmän ja hallituksen sekä muiden vastuullisten tahojen kanssa. Ohjelman toteutumista seurataan vuosikellon avulla ja toteutuminen kirjataan liiton toimintakertomukseen. Toimintaan käytettävä määräraha budjetoidaan liiton budjettiin. Ohjelma julkistetaan liiton kotisivulla ja päivitetään tarvittaessa.

5. VIESTINTÄ

Antidopingasiat ovat keskeisessä osassa SUL:n viestinnässä. SUL:n henkilökunnalta edellytetään työ sopimukseen tehtävän kirjauksen mukaisesti ehdottoman kielteistä suhtautumista dopingiin sekä aktiivista osallistumista antidopingtyöhön, minkä tulee näkyä jokaisen SUL:n työntekijän omassa viestinnässä. Henkilöstöpäivillä tapahtuvaan henkilökunnan viestintäkoulutukseen kuuluu säännöllisesti antidopingnäkökulma, jota korostamalla dopingin vastaiset arvot juurtuvat SUL:n sisäiseen viestintään.

SUL:n keskeisille sidosryhmille tuotettavissa materiaaleissa ja järjestettävissä tilaisuuksissa antidopingasiat ovat aina mukana. Antidopingviestintään kuuluva koulutus- ja tiedotustyö on tarkemmin eritelty tämän ohjelman muissa kohdissa. Antidopingtoiminta on huomioitu myös SUL:n strategiassa, toiminta- ja taloussuunnitelmassa ja vuosikertomuksessa.

SUL:n tuottamassa tiedotusmateriaalissa korostetaan ehdottoman dopingvastaista linjaa. Dopingiin ja antidopingiin liittyvistä asioista kerrotaan nopeasti, avoimesti ja ajantasaisesti niissä puitteissa, kuin lainsäädäntö ja antidopingsäännöt sen mahdollistavat. Päivitettyä antidopingtietoa on jatkuvasti saatavilla SUL:n nettisivuilla osoitteessa www.yleisurheilu.fi, kohdassa ”Antidoping”, jonne on suora linkki mm. huippu-urheilun, nuorisourheilun ja seurapalvelujen etusivulta. Lisäksi SUL:n nettisivujen linkkilistan kansainvälisten ja kansallisten linkkikokoelmien pääkategorioista löytyvät linkit Maailman antidopingtoimisto (WADA) ja Suomen antidopingtoimikunnan sivuille (ADT).

SUL:n viestintä tekee jatkuvaa yhteistyötä ADT:n viestintäyksikön kanssa dopingiin ja antidopingiin liittyvissä asioissa ja osallistuu ADT:n tapahtumiin. SUL:n ja ADT:n viestintä ovat toistensa virallisen tiedotejakelun piirissä ja ADT:n tiedotteita välitetään SUL:n sisäiseen tiedotejakeluun ja nettisivuille.

Dopingtapauksen käsittelyyn on SUL:ssa oma kriisiviestintäohjeisto, joka opastaa kriisin tunnistamiseen ja nopeaan sisäiseen tiedottamiseen oikeita kanavia käyttäen. Dopingiin liittyvissä kriisiviestintätilanteissa tiedotustoimintaa johtaa liiton toimitusjohtaja ja kaikki sisäiset ja ulkoiset tiedotustoimenpiteet keskitetään SUL:n viestintäyksikölle, jonka toiminnasta vastaa SUL:n viestintäjohtaja. SUL:n virallisia kommentteja dopingtapauksista antavat vain SUL:n puheenjohtaja ja toimitusjohtaja.

Dopingtapaukseen liittyvässä kriisiviestinnässä toteutetaan SUL:n toimintasääntöjä. Asiat käsitellään ehdottoman luottamuksellisesti. Sisäisen tiedottamisen jälkeen julkinen tiedottaminen toteutetaan ADT:n sääntöjen ja lainsäädännön puitteissa ehdottoman avoimesti ja yhteistyössä sekä niin nopeasti kuin asian perusteellinen julkinen käsittely on mahdollista.

SUL:n kriisiviestintäohjeisto perustuu Olympiakomitean antamiin kriisiviestinnän suosituksiin ja kriisiviestintäohjeistoon.

Liitto sitoutuu auttamaan ADT:tä mahdollisen dopingrikkomuksen selvittämisessä. Kaikkien kansallisten lajiliittojen on myös raportoitava ADT:lle ja omalle kansainväliselle lajiliitolleen kaikista tiedoista, jotka viittaavat dopingrikkomukseen tai liittyvät siihen.

6. ANTIDOPINGPYKÄLÄT SOPIMUKSISSA

Kaikki lisenssin hankkineet urheilijat ja jäsenmaksun maksaneet seurat ovat automaattisesti sitoutuneet liiton antidopingohjelmaan.

Liiton ja sen valmennusryhmiin kuuluvien urheilijoiden välisissä kirjallisissa yhteistyösopimuksissa, valmentajien kirjallisissa valmentajasopimuksissa, henkilökunnan työsopimuksissa, sekä yritysten kanssa tehtävissä yhteistyösopimuksissa on antidopingpykälä. Sopimustekstit päivitetään vuosittain sekä uusia sopimuksia tehtäessä.

Urheilijat ovat sitoutuneet yhteistyösopimuksiinsa antidopingtoimintaan ja dopingvalvontaan kulloinkin voimassa olevien antidopingsäännösten mukaisesti. Mikäli urheilijan todetaan syyllistyneen dopingrikkomukseen sopimuskauden aikana, urheilijalle määrätään rangaistus dopingrikkomuksesta ja lisäksi SUL voi purkaa valmennustukisopimuksen ja periä sopimuksen perusteella maksetun taloudellisen tuen takaisin. Lisäksi SUL on oikeutettu sopimussakkoon.

Valmentajat ovat sitoutuneet valmentajasopimuksiinsa noudattamaan voimassa olevia antidopingsäännöksiä. Mikäli valmentajan todetaan syyllistyneen dopingrikkomukseen sopimuskauden aikana, valmentajalle määrätään rangaistus dopingrikkomuksesta ja lisäksi SUL voi purkaa valmentajasopimuksen ja periä sopimuksen perusteella maksetun taloudellisen tuen takaisin.

Liiton henkilökunnan työsopimuksissa on purkupykälä, jonka mukaan työntekijän työsopimus voidaan purkaa, jos hänen todetaan edesauttaneen dopingin käyttöä tai olleen puuttumatta dopingin käyttöön.

7. ANTIDOPINGOHJELMAAN SISÄLTYVIEN TOIMENPITEIDEN VUOSIKELLO

	<u>toimenpide</u>	<u>vastuu</u>
tammikuu	AD koulutus: valmentajat (valmentajakoulutus)	Koulutuspäällikkö
helmikuu	ADT lajiliittopalaveri Liiton toimintakertomus, AD ohjelman päivitys,	Valmennusjohtaja koulutuspäällikkö ja valmennusjohtaja
maaliskuu	AD info ja materiaali: seurat ja seurajohtajat AD koulutus ja info: urheilijat ja valmentajat (alue), tuomarit	Koulutuspäällikkö Koulutuspäällikkö Koulutuspäällikkö
huhtikuu	AD koulutus: valmentajat (valmentajakoulutus)	Koulutuspäällikkö
toukokuu		
kesäkuu		
heinäkuu		
elokuu		
syyskuu		
lokakuu	Liiton toiminta- ja taloussuunnitelma, AD koulutus: valmentajat (valmentajakoulutus)	Koulutuspäällikkö
marraskuu	AD info ja materiaali: seurajohtajat ADT lajiliittopalaveri	Koulutuspäällikkö Valmennusjohtaja
joulukuu	AD koulutus: urheilijat ja valmentajat (NMJ, EM)	Koulutuspäällikkö